

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister en Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 4 maart 2014 inzake Premiegevolgen van de overhevelingen Zorgverzekeringswet (Zvw) naar de Awbz (Kamerstuk 30 597, nr. 424).

De voorzitter van de commissie,
Neppérus

De griffier van de commissie,
Teunissen

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van voorliggende brief, waarover zij een aantal vragen willen stellen. De Minister geeft aan dat de lastendekkende Wlz-premie (Wet langdurige zorg) naar verwachting rond de 10% zal gaan bedragen. Kan dit worden toegelicht, en worden ingegaan op de verwachte uitgaven in het kader van de Wlz?

In het kader van de Awbz is het tekort in het bijbehorende fonds opgelopen tot € 20 mld., en neemt dit tekort jaarlijks toe met circa € 3 mld. Kan de Minister aangeven wat er met dit tekort zal gebeuren, op het moment dat de Wlz en de bijbehorende lastendekkende premie worden ingevoerd?

De bewindspersonen kondigen een tijdelijke aanvullende Rijksbijdrage aan ten behoeve van het Zorgverzekeringsfonds. Kunnen zij toelichten hoe hoog deze Rijksbijdrage naar verwachting zal worden om het gewenste effect te sorteren? Wanneer wordt de definitieve hoogte van deze Rijksbijdrage vastgesteld? Indien de vooruitzichten op dat moment zijn veranderd, wordt dan de hoogte van de Rijksbijdrage aangepast, zodat hetzelfde resultaat ontstaat (premiegevolgen van € 20 i.v.m. de overhevelingen)?

Zonder deze Rijksbijdrage zouden de overhevelingen leiden tot een € 100 hogere zorgverzekeringspremie. Wordt hiermee de nominale premie bedoeld? Houdt dit in dat ook de Inkomensafhankelijke Bijdrage (IAB) zonder Rijksbijdrage met € 100 zou stijgen? Kunnen de bewindspersonen aangeven, aangezien de Rijksbijdrage niet van invloed is op de reguliere 50-50 verdeling, met welk bedrag de IAB moet stijgen in het kader van de overhevelingen?

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met interesse de brief over de premiegevolgen van de overheveling van de Awbz naar de Zvw gelezen en hebben daarover nog enkele vragen. Deze leden begrijpen dat de precieze vormgeving van de tijdelijke rijksbijdrage afhankelijk is van de van de uiteindelijke besluitvorming met betrekking tot de overhevelingen. Zij zijn blij dat de uiteindelijke premiestijging als gevolg van de overheveling naar de Zvw voor burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal zal worden gecompenseerd. Daarnaast worden ook de lage inkomens nog volledig gecompenseerd via de zorgtoeslag voor de € 20 premiestijging die voor volgend jaar is voorzien.

De leden van de fractie van de PvdA begrijpen dat de precieze bepaling van het percentage van de Wlz-premie zal afhangen van de uiteindelijke besluitvorming hieromtrent. Genoemde leden vragen in hoeverre dit percentage nog kan wijzigen. Kunnen de bewindspersonen een bandbreedte aangeven waartussen dit percentage daadwerkelijk uit zal komen?

De leden van de fractie van de PvdA vragen of er contact is geweest met de zorgverzekeraars over de effecten die de overheveling van zorgtaken naar de Zvw heeft op hun solvabiliteit. Genoemde leden zijn vooral benieuwd welke concrete signalen er zijn die erop wijzen dat de zorgverzekeraars deze hogere solvabiliteitseis zullen opvangen met de in de brief genoemde bestaande reserves. Zij achten het niet ondenkbaar dat de hogere solvabiliteitseis als gevolg van de verschillende overhevelingen direct vertaald zal worden in een hogere zorgpremie. Zij gaan er echter

van uit dat zorgverzekeraars hun oversolvabiliteit hiervoor zullen gebruiken. Zij gaan er ook van uit dat de Minister van VWS de zorgverzekeraars daartoe met klem zal oproepen. Genoemde leden vragen welke hogere solvabiliteitseisen deze verschillende overhevelingen op zichzelf veroorzaken, en welke maximale stijging van de premie hiervan het gevolg kan zijn. Kan een overzicht gegeven worden van de reserves en het percentage oversolvabiliteit van alle zorgverzekeraars?

De leden van de fractie van de PvdA vragen op welke wijze de risicoverevening aangepast zal worden op deze nieuwe overhevelingen. Een adequate en fijnmazige risicoverevening is noodzakelijk om een gelijk speelveld voor zorgverzekeraars te waarborgen en risicoselectie door zorgverzekeraars uit te bannen. Genoemde leden zouden graag vernemen op welke wijze het bestaande stelsel van risicoverevening aan wordt gepast aan deze overhevelingen. Worden er extra vereveningscriteria toegevoegd aan het bestaande systeem van risicoverevening? Zo ja, welke? Zij vragen daarbij of er momenteel voldoende data beschikbaar zijn om betekenisvolle vereveningscriteria aan te wijzen. Graag vernemen zij meer over deze eventuele aanpassingen. Ook vragen deze leden of er signalen zijn dat er andere vormen van risicoselectie plaatsvinden, afgezien van de risicoselectie die expliciet wettelijk verboden is. Neemt het risico op deze vormen van risicoselectie toe door de overheveling? Genoemde leden vragen in hoeverre de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) hier momenteel op toe ziet, hoe zij daar in de toekomst op toe gaat zien, en wat de bevindingen op dit punt tot nog toe zijn.

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de brief, en hebben naar aanleiding hiervan nog enkele vragen en opmerkingen. Allereerst vragen zij naar de bewering dat de Awbz-premie niet kostendekkend zou zijn. De bewindspersonen schrijven dat het tekort in het fonds is opgelopen tot € 20 mln., en dat dit tekort jaarlijks met circa € 3 mld. toeneemt. De leden van de SP-fractie vragen de bewindspersonen op een rijtje te zetten hoeveel tekort of overschot er sinds 2001 jaarlijks was. Voorts vragen zij een overzicht te verstrekken van de vulling van het fonds uitgesplitst per jaar. Daarnaast vragen deze leden dit zelfde overzicht te verstrekken, maar dan afgezet tegen de situatie zoals die bestond voordat het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten onderdeel was van de Rijksbegroting, en de premie nog niet werd gebruikt voor belastingverlaging en heffingskorting. Voorts vragen genoemde leden hoeveel Awbz-premie sinds 2001 jaarlijks gebruikt is voor belastingverlaging via heffingskortingen. Kunnen de bewindspersonen daarbij aangeven welke heffingskortingen het precies zijn? De leden van de SP-fractie vragen of de bewindspersonen erkennen dat, wanneer beide overzichten tegen elkaar afgezet worden, duidelijk wordt dat er kunstmatig een tekort wordt gecreëerd. De bewindspersonen stellen dat zij de premie vast willen stellen op een lastendekkend niveau. Genoemde leden vragen de bewindspersonen of zij hierbij uit gaan van de situatie waarbij een deel van de premie niet terecht komt in het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten, zoals dat sinds 2001 het geval is, of de situatie waarbij die premie geheel bestemd is voor het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten. Voorts vragen zij of de premie lager kan worden vastgesteld dan de 10%, zoals de bewindspersonen op dit moment van plan zijn wanneer wordt uitgegaan van de situatie voor 2001.

De leden van de SP-fractie constateren dat de bewindspersonen slechts de gevolgen van de premiestijging van 100 euro per jaar tussen 2015 en 2019 willen verzachten. Allereerst vragen deze leden de bewindspersonen ook voor de jaren na 2015 in beeld te brengen met welk bedrag de premie jaarlijks zal stijgen. Voorts constateren deze leden dat de bewindspersonen

sonen hiervoor kiezen, omdat de uitgavenbeheersing anders wordt ondergraven. Dat is wat de leden van de SP-fractie betreft een vreemde redenering. Allereerst omdat premiebetalers hierdoor worden opgezadeld met extra lasten, en hun uitgavenbeheersing daardoor in gevaar komt. Zij vragen de bewindspersonen of zij zich er in dit verband van bewust zijn dat het aantal mensen dat moeite heeft de zorgpremie te betalen schrikbarend toeneemt. Zo geven zorgverzekeraars aan dat het aantal mensen met een betalingsregeling explosief is gestegen. Zij vragen of de bewindspersonen de vrees delen dat het aantal mensen dat de zorgpremie niet meer kan opbrengen door de extra stijging van de zorgpremie tussen 2015 en 2019 wederom zal toenemen. Kunnen de bewindspersonen voorts aangeven hoe (on)gelijk de over te hevelen zorg verdeeld is over de verschillende zorgverzekeraars? Het verbaast de leden van de SP-fractie dat de bewindspersonen het geld niet daar halen waar het is te vinden. Zorgverzekeraars maken jaarlijks gigantische winsten. Bovendien hebben zorgverzekeraars enorme reserves. Zij vragen de bewindspersonen aan te geven waarom zij liever inwoners van Nederland opzadelen met hogere premies dan het geld te halen bij de zorgverzekeraars.

De leden van de SP-fractie vragen de bewindspersonen of zij in beeld kunnen brengen wat het effect is van de overheveling op de solvabiliteits-eisen die aan zorgverzekeraars worden gesteld. Zij vragen of zij zich er van bewust zijn dat er steeds hogere eisen worden gesteld aan de zorgverzekeraars en dat dit premie verhogend werkt, omdat deze reserves moeten worden opgebracht door de premiebetaler. Voorts vragen zij waarom dit voor de bewindspersonen geen reden is om de overheveling te heroverwegen alsmede de risicoverevening achteraf op te trekken tot honderd procent. Het verbaast de leden van de SP-fractie dat de bewindspersonen stellen dat premies blijven stijgen, los van de overheveling. Erkennen zij daarmee dat de concurrentie tussen zorgverzekeraars in het geheel niet als effect heeft dat de premies dalen? Genoemde leden wijzen de bewindspersonen erop dat deze stijging geheel onnodig is, wanneer ervoor wordt gekozen de concurrentie tussen zorgverzekeraars af te schaffen, waardoor bijvoorbeeld de half miljard euro die nu aan reclame wordt uitgegeven kan worden uitgespaard. Zij maken zich zorgen dat verzekeraars de prikkel om te bezuinigen sterker gaan benadrukken dan de prikkel goede kwaliteit van zorg te bieden, gezien mensen die langdurige thuisverpleging- en verzorging nodig hebben niet een aantrekkelijke doelgroep is voor verzekeraars. Hoe denken de bewindspersonen dit te voorkomen?

De leden van de SP-fractie vragen de bewindspersonen in te gaan op de kritiek die werkgevers hebben benoemd over de hogere werkgeverspremie. Zij geven aan dat de stijging van de werkgeversbijdrage ten bedrage van ongeveer € 1,6 mld. slecht is voor de werkgelegenheid. Het gaat om vergrijzingsgevoelige zorgkosten, waarvoor incidentele compensatie op den duur niet mogelijk zal zijn. Kunnen de bewindspersonen hierop ingaan? Voorts willen de leden weten hoe zij denken over de argumenten van werkgevers die aangeven dat een hogere werkgeverspremie leidt naar hogere lasten op arbeid voor werkgevers. Kunnen zij tot slot ingaan op het argument dat hogere loonkosten niet leiden tot een hoger nettoloon en meer consumptie voor werknemers, omdat zij dan ook een hogere premie betalen voor de Zvw?

Inbreng PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennis genomen van de brief over de premiegevolgen voor de Awbz en de Zvw van de overhevelingen in het kader van de hervorming van de langdurige zorg. Zij hebben hierover nog wel zeer kritische vragen en opmerkingen.

De precieze premiegevolgen zijn afhankelijk van de uiteindelijke besluitvorming over de vormgeving van de specifieke overhevelingen door onder meer de Kamer. De leden van de PVV-fractie vinden dit bijzonder vaag, en vragen dan ook om een overzicht van welke besluiten over de vormgeving van de specifieke overhevelingen welke gevolgen hebben voor de hoogte van de premie. Premiegevolgen zijn volgens deze leden een belangrijk punt om een afweging te kunnen maken over de diverse overhevelingen.

Een voorlopige inschatting is dat de Wlz-premie rond de 10% zal gaan bedragen. Mede op grond van de ramingen van het CPB voor 2015 kan dit percentage echter nog veranderen. De leden van de PVV-fractie vinden het bizar dat zij een oordeel moeten geven over de diverse overhevelingen, zonder dat zij beschikken over adequate informatie over de premiegevolgen. Wanneer kunnen de bewindspersonen definitief uitsluitsel geven?

Omdat zorg die voorheen uit de Awbz werd betaald vanaf 2015 uit de Zvw betaald wordt gaan de Zvw-uitgaven omhoog. Tegenover een daling van de Awbz-premie zal een stijging van de Zvw-premie staan. Het voornemen is om tussen 2015 en 2019 de premiegevolgen van de overhevelingen te verzachten door middel van een tijdelijke aanvullende rijksbijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds (Zvf), die vanaf 2015 in gelijke stappen wordt afgebouwd naar nul in 2019. Door de tijdelijke rijksbijdrage kan de stijging van de nominale premie door de overhevelingen in 2015 naar verwachting beperkt worden tot maximaal € 20 op jaarbasis. Ook dit is weer een «verwachting». Wanneer komt hierover duidelijkheid? Welke stijgingen kunnen de leden verwachten voor de jaren 2016–2019? Graag ontvangen zij een overzicht.

De bewindspersonen geven aan dat een permanente rijksbijdrage in verband met de overhevelingen niet wenselijk is. Dit zou een fundamentele wijziging van het uitgangspunt van lastendeckende premies in de Zvw betekenen, waardoor sluipenderwijs de uitgavenbeheersing wordt ondergraven. De leden van de PVV-fractie zijn van mening dat als de bewindspersonen zaken overhevelen naar de Zvw, die voorheen vanuit de Awbz werden bekostigd, de gelden hiervoor ook overgeheveld moeten worden. Waarom gebeurt dit bij de overhevelingen naar de gemeenten wel, en wordt bij de overheveling naar de Zvw de burger de dupe?

In dit genoemde bedrag is geen rekening gehouden met de toename van de minimaal vereiste solvabiliteit van verzekeraars in verband met de overhevelingen. Het is onbekend of verzekeraars de hogere minimale solvabiliteit financieren door middel van een incidentele opslag op de premie dan wel uit bestaande reserves. Hoe hoog zijn die reserves? Graag ontvangen deze leden een overzicht per verzekeraar. Is het niet de taak van de bewindspersonen om verzekeraars te verplichten dit NIET via premieopslag te bekostigen, maar uit de reserves die de verzekeraars hebben? De leden van de PVV-fractie vinden dan ook dat dit geen bedrijfseconomische beslissing van individuele verzekeraars zou moeten zijn. Graag ontvangen zij hierop een reactie.

Het effect op de IAB, die grotendeels door werkgevers wordt betaald, is van dezelfde orde van grootte. De tijdelijke rijksbijdrage is niet van invloed op de reguliere 50–50 verdeling van de premielasten tussen inkomensafhankelijke en nominale premies. De tijdelijke rijksbijdrage voorziet daarmee in een zachte landing voor zowel burgers als bedrijven. Wat zijn de gevolgen voor bedrijven na 2019?

Bij de kabinetsbesluitvorming over het integrale lasten- en koopkrachtbeeld wordt ook de definitieve Zvw-premieraming voor 2015 betrokken, evenals de definitieve hoogte van de Wlz-premie. Door de afbouw van de

tijdelijke rijksbijdrage zullen de nominale Zvw-premie en IAB naar verloop van tijd alsnog stijgen. Deze premiestijging wordt voor burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal gecompenseerd. Dit geldt alleen voor 2015. Wat zijn de gevolgen voor de lasten en de koopkracht na 2015? Klopt het dat de IAB Zvw voor 2014 te hoog was vastgesteld? Zo ja, met hoeveel?

Klopt het dat dit gelijk getrokken wordt door de premie Zvw voor 2015 te verhogen? Zo ja, met hoeveel?

Waarom is er niet voor gekozen om de IAB Zvw te verlagen in 2015, om zo de 50-50 verhouding weer gelijk te trekken?

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennis genomen van de brief betreffende de premiegevolgen van de overhevelingen Zvw en Awbz. Zij maken graag gebruik van de mogelijkheid vragen te stellen. Zij vinden de brief niet concreet genoeg. Op 18 maart 2014 zijn de cijfers in het Centraal Economisch Plan gepresenteerd. Er zijn grote verschillen in cijfers te constateren tussen het Ministerie van VWS en het CPB. De vraag is wat dit voor de premiebetaler in 2015 gaat betekenen. Daarbij lijkt het volgens deze leden erop alsof de brief ingaat op het jaar 2015, maar dat het daarna gissen is wat de financiële gevolgen zullen zijn in de jaren die hierop volgen.

Zo lezen deze leden in de brief dat het streven is in de nieuwe Awbz (Wet langdurige zorg) de premie vast te stellen op een lastendekkend niveau. De leden van de CDA-fractie willen graag weten wat volgens de bewindspersonen het verschil is tussen kostendekkend en lastendekkend niveau. Verder krijgen zij graag uitleg waarom de bewindspersonen kiezen voor een lastendekkend niveau. Betekent dit dat de hoogte van de Wlz-premie elk jaar apart wordt vastgesteld? Betekent dit ook dat de premie voor de Wlz meer zal gaan fluctueren dan nu het geval is, aangezien de bewindspersonen het tekort aanvullen?

Nu gaan de kosten voor de Wlz € 17,5 mld. bedragen. Hoeveel wordt de premie dan precies in 2015, 2016 en 2017, vooral gezien het feit dat de bewindspersonen willen dat in de toekomst maximaal 200.000 mensen gebruik gaan maken van de Wlz?

Hoeveel mensen zitten er per 1 januari 2015 meer in de Wlz dan de bewindspersonen uiteindelijk beogen, en wat doet dit (groter dan 200.000) met de premie voor de Zvw?

Het voornemen is tussen 2015 en 2019 de premiegevolgen te verzachten door middel van een tijdelijk aanvullende rijksbijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds. Is al bekend hoe groot dat fonds wordt?

De bewindspersonen geven aan dat vanaf 2015 in gelijke stappen wordt afgebouwd naar nul in 2019. Hoe wordt rijksbijdrage samengesteld, zo willen de leden van de CDA-fractie weten. Graag willen zij ook een overzicht zien van de hoogte van de rijksbijdrage in 2015 tot en met 2019, de afbouw hiervan en de daaraan gerelateerde hoogte van de nominale premie. Is die in 2015 100% op nacalculatie?

Betekent dit dat per 1 januari 2019 de zorgverzekeraars de persoonlijke zorg en verpleging volledig risicodragend zullen uitvoeren? Welke garanties kunnen de bewindspersonen geven dat alle aspecten van deze zorg in het basispakket blijft? Worden hier afspraken over gemaakt met de zorgverzekeraars?

Wat doet de tijdelijke rijksbijdrage met de nominale premie op lange termijn? In 2015 is de schatting dat de premie maximaal met € 20 zal stijgen. Wat is hier precies in meegenomen, de overheveling van verpleging en verzorging thuis en de intramurale GGZ (B pakketten)?

Wanneer is definitief bekend wat de nominale stijging van de premie zal gaan doen?

Wat zijn de schattingen voor 2016, 2017, 2018, 2019?

Het CPB stelt dat de nominale premie stijgt van gemiddeld € 1.101 euro per volwassene in 2014 naar € 1.245. Dat is een stijging van € 144 per premiebetaler! Daarbij stelt het CPB dat er rekening is gehouden met het feit dat de zorgverzekeraars de nieuwe taken niet risicodragend uit zullen voeren. Vervolgens lezen deze leden dat de zorgverzekeraars extra reserves nodig hebben, gezien de extra taken die in er in 2015 per saldo overgeheveld worden naar de Zvw. Het CPB gaat uit van € 0,6 mld. extra aan reserves. In eerdere brieven stellen de bewindspersonen dat er maximaal € 0,4 mld. extra aan reserves nodig zouden zijn. Hoe zit dit nu precies? Graag ontvangen zij een uitgebreide toelichting.

Genoemde leden lezen met verbazing dat er geen rekening is gehouden met de toename van de minimale solvabiliteitseisen bij de inschatting van de premie voor 2015. Is er ook rekening gehouden met de eisen die Solvency II aan de zorgverzekeraars gaan stellen?

De leden van de CDA-fractie zien graag berekeningen waar hier wel rekening mee wordt gehouden, want dit kan betekenen dat de premie – meer- gaat stijgen. Graag zien zij dit ook voor meerdere jaren tot en met 2019 doorgerekend. Daarbij herinneren zij de Minister ook graag aan haar toezegging dat zij zou doorrekenen wat de overheveling van langdurige zorg naar de Zvw voor de solvabiliteitspositie van de zorgverzekeraar betekenen.

De doorberekening van de hogere zorglasten gaat echter wel automatisch door, omdat de 50–50-verdeling van de premielasten tussen de inkomensafhankelijke en nominale premies wettelijk is vastgelegd. Dat betekent toch ook dat het inkomensafhankelijke deel minimaal met € 20 gaat stijgen, en dat het waarschijnlijk meer wordt door Solvency II en eventuele andere oorzaken?

Vinden de bewindspersonen de werkgeverspremie Zvw in zijn huidige vorm houdbaar als er langdurige zorg wordt overgeheveld naar de Zvw? Kunnen de bewindspersonen reageren op de uitspraak van VNO-NCW dat deze overheveling uiteindelijk leidt tot een automatische verhoging van de werkgeverspremie Zvw van € 1,6 mld.?

Vervolgens schetst de brief dat er ook sprake is van een reguliere premiestijging in de Zvw door andere oorzaken. Op welke andere oorzaken doelen de bewindspersonen? Wordt gedacht aan wijzigingen in het basispakket 2015? Zo ja, aan welke? Is al bekend of er een schatting te maken is wat het eigen risico gaat doen in 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019? In de brief wordt hier geen melding over gemaakt. Het CPB stelt echter dat binnen de Zvw door de overhevelingen het eigen risico meer dan gebruikelijk zal stijgen, en wel tot € 405 per volwassene. Dat betekent een stijging € 45 per volwassene.

De bewindspersonen geven ook aan dat de premiestijging door afbouw van de tijdelijke rijksbijdrage voor burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal gecompenseerd wordt, waardoor tegemoet gekomen wordt aan de toezegging uit het algemeen overleg van 18 december jl. dat de overheveling van de persoonlijke verzorging lastenneutraal zal plaatsvinden. De leden van de CDA-fractie vragen de bewindspersonen of de compensatie alleen de persoonlijke verzorging betreft. Of heeft de structurele en lastenneutrale compensatie ook betrekking op de verpleging en de langdurige ggz? Op welke wijze (via welke wegen) gaan de bewindspersonen de burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal compenseren?

De bewindspersonen stellen dat de lagere inkomensgroepen worden gecompenseerd op reguliere wijze via de zorgtoeslag. De leden van de CDA-fractie willen weten hoeveel middelen er moeten worden toegevoegd aan het totale bedrag dat beschikbaar is voor de zorgtoeslag in 2015, en hoe dit precies wordt verwerkt in de nieuwe systematiek van de huishoudtoeslag. Wordt de grens om in aanmerking te komen voor zorgtoeslag in 2015 gewijzigd? Graag ontvangen zij een uitgebreide toelichting hierop.

Tenslotte willen de leden van de CDA-fractie dat de bewindspersonen inzichtelijk maken wat deze premiestijging betekent voor de doelgroepen die net niet in aanmerking komen voor zorgtoeslag. Wat betekent dit voor hun koopkracht?

Inbreng D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief van 4 maart 2014 over de premiegevolgen van de overhevelingen Zvw en Awbz. Zij willen de bewindspersonen nog enkele vragen voorleggen.

De leden van de D66-fractie hebben voor een goede beoordeling van de kabinetsvoorstellen op voorhand behoefte aan cijfers op macroniveau. Zij verzoeken de bewindspersonen in een tabel voor elk jaar in de periode 2014–2019 afzonderlijk inzichtelijk te verschaffen (in absolute bedragen/euro's):

- de totale omvang van huidige Awbz-uitgaven, vóór de voorgenomen stelselwijziging;
- hoe de uitgaven vanaf 2015 zullen zijn verdeeld over de Wlz, de Zvw en het Gemeentefonds;
- hoe groot de geraamde bezuinigingen zijn;
- de geraamde opbrengsten van de Awbz-/Wlz-premie;
- de geraamde opbrengsten van de nominale Zvw-premie, en de mutatie daarin als gevolg van de overheveling;
- de geraamde opbrengsten van de inkomensafhankelijke bijdrage, en de mutatie daarin als gevolg van de overheveling;
- de belastingmiddelen die vloeien naar de Awbz, Wlz en Zvw.

De leden van de D66-fractie lezen dat het streven is om bij de invoering van de nieuwe Wlz in 2015 de premie vast te stellen op lastendekkend niveau. Zij vragen of dit betekent dat in de toekomst voor de Wlz sprake zal zijn van een lastendekkende premie, analoog aan de Zvw, of dat dit slechts bij aanvang het geval zal zijn. Voorts ontvangen zij graag een toelichting op de overwegingen van de bewindspersonen op deze keuze.

De leden van de D66-fractie lezen dat de bewindspersonen beogen een zachte landing te bewerkstelligen door middel van een tijdelijke aanvullende rijksbijdrage. Deze leden vragen hoe hoog naar verwachting de rijksbijdrage in 2015 zal zijn. Het feit dat gekozen wordt voor een tijdelijke rijksbijdrage suggereert naar het oordeel van de leden van de D66-fractie dat anders sprake zou (kunnen) zijn van een «harde» landing. De hier aan het woord zijnde leden vragen op dit punt een toelichting, en daarbij inzichtelijk te maken welke groepen er, zonder tijdelijke rijksbijdrage, op achteruit en vooruit gaan, en met hoeveel.

De leden van de D66-fractie lezen dat in de voorziene stijging van de nominale zorgpremie nog geen rekening wordt gehouden met de toename van de minimaal vereiste solvabiliteit van zorgverzekeraars in verband met de overhevelingen. Zij vragen de bewindspersonen inzicht te verschaffen in de effecten van de voorgenomen overheveling van

aanspraken uit de Awbz naar de Zvw op de solvabiliteitseisen van de zorgverzekeraars. Met hoeveel zullen deze naar huidige inzichten moeten toenemen?

Zonder de rijksbijdrage zouden de overhevelingen in 2015 leiden tot een stijging van de Zvw-premie van circa € 100, zo lezen de leden van de D66-fractie. Graag ontvangen deze leden een onderbouwing van het bedrag van € 100. Zij vragen daarbij ook een toelichting op het verschil met de raming van het CPB in het Centraal Economisch Plan 2014, waarin wordt uitgegaan van een stijging van de nominale premie met meer dan € 140, alsmede op het verschil met de raming van de Stichting van de Arbeid, die op basis van eigen berekeningen komt tot een verhoging van de nominale premie met een kleine € 200.

De leden van de D66-fractie lezen dat het effect van de overhevelingen naar de Zvw op de inkomensafhankelijke bijdrage naar verwachting van dezelfde orde van grootte zal zijn als de stijging van de nominale premie. Daarbij zal de tijdelijke rijksbijdrage niet van invloed zijn op de 50-50-verdeling van de premielasten tussen inkomensafhankelijke en nominale premies. Zijn er groepen, zo vragen deze leden, die thans geen Awbz-premie betalen, maar wel geraakt zullen worden door de (hogere) nominale premie en inkomensafhankelijke bijdrage? Zo ja, kan dan inzichtelijk worden gemaakt om wat voor groepen dit gaat? Zullen deze groepen afzonderlijk worden gecompenseerd? Zo ja, op welke wijze? Tevens vragen zij of de stijging van de inkomensafhankelijke bijdrage evenredig verdeeld wordt over de werkgeversheffing Zvw en de bijdrage Zvw.

De lagere inkomensgroepen zullen op reguliere wijze via de zorgtoeslag worden gecompenseerd voor de stijging van de nominale premie. De leden van de D66-fractie vragen waarom volledige compensatie nodig is, aangezien deze groepen tevens het meest baat zullen hebben bij de verlaging van de Awbz-premie in de tarieven van de eerste en tweede schijf van de inkomstenbelasting. Zij vragen voorts wat dit naar huidige inzichten betekent voor de uitgavenontwikkeling van de zorgtoeslag. Met hoeveel zal deze naar verwachting toenemen?

Uit de brief van de bewindspersonen van 6 november 2013 maken de leden van de D66-fractie op dat de overheveling van de Awbz naar de Zvw ook zal leiden tot een hoger eigen risico in de Zvw van circa € 30. Deze verhoging van het eigen risico levert volgens de bewindspersonen ongeveer evenveel op als de huidige relevante eigen bijdragen binnen de Awbz. Waarom kiezen de bewindspersonen ervoor de overheveling van taken volledig in het eigen risico te laten lopen, en niet een eigenbijdrage-systematiek te handhaven of introduceren voor (een deel van) de nu over te hevelen zorg? De Zvw laat dit toe. Op dit moment is voor bepaalde zorgkosten in de Zvw immers ook al een eigen bijdrage van toepassing. De hier aan het woord zijnde leden vragen in hoeverre in de huidige systematiek een hoger eigen risico voor de lagere inkomens wordt gecompenseerd door een hogere zorgtoeslag, en in hoeverre dat geldt voor (hogere) eigen bijdrage in de Zvw.

De leden van de D66-fractie vragen voorts naar het effect van de overhevelingen op de inrichting en werking van de huidige risicovereveningsmodellen voor zorgverzekeraars in de Zvw. Op welke wijze zullen de overhevelingen van invloed zijn en worden ingepast in de systematiek?

De leden van de D66-fractie vragen tot slot wat het structurele effect is van de overheveling naar de Zvw op de rijksbijdrage aan Zvw-fonds voor jongeren onder de 18 jaar.

Inbreng ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de premiegevolgen van de overhevelingen in het kader van de hervorming van de langdurige zorg. Zij hebben enkele vragen bij de brief.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de Wlz-premie naar verwachting 10% zal gaan bedragen. Waarop is deze schatting gebaseerd? Wat is de inschatting van de bewindspersonen over de lagere uitgaven in de Wlz, vergeleken met de uitgaven in Awbz? Genoemde leden lezen in de brief dat mede op grond van de ramingen van het CPB het premiepercentage nog kan veranderen. Zij vragen de bewindspersonen aan te geven of het recente Centraal Economisch Plan (CEP) hiertoe aanleiding geeft.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de bewindspersonen voornemens zijn door een tijdelijke aanvullende rijksbijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds de gevolgen van de overheveling voor de Zvw-premie te beperken. Wat is de omvang van deze tijdelijke aanvullende bijdrage in de komende vijf jaar, en hoe wordt deze bijdrage gedekt? De bewindspersonen gaan hierbij uit van een premiestijging van maximaal € 20 op jaarbasis in 2015. Hoe verhoudt deze premiestijging zich tot de stijging van € 144 waar het CPB in het recente CEP van uit gaat? Waarop is de verwachte premiestijging van € 20 gebaseerd? Kan worden aangegeven wat de verwachte premiestijging als gevolg van de overhevelingen is in de jaren 2016, 2017, 2018 en 2019?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen wat de gevolgen zijn van de overhevelingen voor het eigen risico en de inkomensafhankelijke premie, naast de stijging van de nominale premie. Zij vragen of de bewindspersonen bereid zijn in overleg te treden met de zorgverzekeraars om te zorgen dat de gevolgen voor de nominale premie als gevolg van de toename van de minimaal vereiste solvabiliteit van verzekeraars in verband met de overhevelingen beperkt kunnen worden gehouden.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen tot slot hoe de overblijvende premiestijging gecompenseerd gaat worden. Zal dit volledig via de zorgtoeslag plaatsvinden? Zo ja, in hoeverre is hier voldoende ruimte voor, aangezien het kabinet voornemens is de komende jaren te bezuinigen op de toeslagen? Tot welk inkomensniveau vindt volledige compensatie via de zorgtoeslag plaats?

Inbreng GroenLinksfractie

De leden van de GroenLinksfractie danken de bewindspersonen voor de brief inzake de gevolgen voor de premie van de overheveling van zorg vanuit de Awbz naar de Zvw. De brief laat voor deze leden veel vragen onbeantwoord, en daarom hebben zij behoefte aan het stellen van een aantal vragen.

De berekeningen van de stijging van de premie als gevolg van de overhevelingen vanuit de Awbz naar de Zvw lopen nogal uiteen, zo is de leden van de GroenLinksfractie opgevallen. Waar in voorliggende brief al twee verschillende bedragen worden genoemd (eerst zou de stijging € 50 zijn, later zou deze beperkt blijven tot € 20), berekende het CPB onlangs dat de premie in 2015 € 144 per jaar zal gaan stijgen. Deze leden krijgen hierop graag een reactie van de bewindspersonen. In hoeverre is het mogelijk een betrouwbare berekening te maken? In hoeverre kan er een betrouwbare meerjarige berekening gemaakt worden? Waar is de berekening van de bewindspersonen op gebaseerd? Kunnen de bewinds-

personen voorrekenen wat de gevolgen zullen zijn voor de nominale premies, voor de werkgeversbijdragen en voor het eigen risico in 2015, maar ook voor de jaren daarna?

In voorliggende brief spreken de bewindspersonen uit dat de premiestijging voor burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal wordt gecompenseerd. De leden van de GroenLinksfractie vragen of de bewindspersonen zich aan deze toezegging kunnen houden, wanneer de mogelijke stijging van de premie met zoveel onzekerheden omgeven is. Daarnaast vragen zij hoe zij in de komende jaren bij willen houden welke stijging in de premie voor burgers en bedrijven toe te schrijven is aan de overheveling van zorgtaken van de Awbz naar de Zvw. Op welke wijze denken de bewindspersonen ook in de jaren na 2015 zich aan de toezegging te kunnen houden dat de overheveling van zorg vanuit de Awbz naar de Zvw lastenneutraal is voor burgers en bedrijven? Tot wanneer is de toezegging van lastenneutraliteit houdbaar?

De bewindspersonen kiezen ervoor de gevolgen voor de bekostiging van de verschillende vormen van zorg te compenseren. De leden van de GroenLinksfractie vragen hoe duurzaam die oplossing is. Zou het niet beter zijn naast de inrichting van de zorg ook de bekostigingssystematiek goed door te lichten, en structurele keuzes te maken in plaats van tijdelijk compenseren?

Compensatie vindt voor lagere inkomensgroepen plaats via de zorgtoeslag. De komende jaren wil het kabinet de toeslagen onder gaan brengen in de huishoudentoeslag, wat gepaard gaat met een bezuiniging. Wat zullen daarvan de gevolgen zijn voor de zorgtoeslag?

De leden van de GroenLinksfractie zien in voorliggende brief weinig reactie op de zorgen die door werkgevers en werknemers zijn geuit over de effecten van de overheveling op de hoogte van de premies, het eigen risico en de werkgeversbijdrage in de Zvw. Wat is de reactie van de bewindspersonen op de zorgen van werkgevers en werknemers dat er geen structurele oplossing geboden wordt? Kunnen zij reageren op de bezwaren van werkgevers en werknemers tegen de structurele verschuiving van financiering naar draagkracht naar nominale financiering en de structurele verhoging van de werkgeversbijdragen? Kunnen zij ook reageren op de bezwaren bij werkgevers tegen het feit dat zij na deze overheveling verantwoordelijkheid dragen voor de bekostiging van de (langdurige) zorg?

Inbreng SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de brief over de premiegevolgen voor de Awbz en de Zvw van de overhevelingen in het kader van de hervorming van de langdurige zorg. Zij maken graag gebruik van de gelegenheid om de bewindspersonen van VWS hierover vragen te stellen.

De leden van de SGP-fractie constateren dat de geschetste gevolgen voor de premies nog een voorlopige inschatting betreft, en dat de precieze premiegevolgen onder meer afhankelijk zijn van de vormgeving van de langdurige ggz. Kunnen de bewindspersonen aan de hand van de diverse scenario's die nu worden onderzocht voor de langdurige ggz inzicht geven in de gevolgen daarvan voor de premies?

De leden van de SGP-fractie signaleren dat de premie van de Awbz al jarenlang niet lastendekkend is, en constateren dat dit wordt veroorzaakt door het toegenomen aantal heffingskortingen in de fiscaliteit, in combinatie met de toegenomen hoogte van de heffingskortingen. Daardoor hoeven mensen met lagere inkomens vaak helemaal geen, of

een sterk gereduceerde premie te betalen voor de Awbz. De leden van de SGP-fractie zouden graag een overzicht willen ontvangen hoe de bijdrage aan het Awbz-fonds op dit moment is, verdeeld over de verschillende inkomensdecielen. Daarnaast ontvangen zij graag inzicht in de geprognosticeerde bijdrage aan het Wlz-fonds van de verschillende inkomensdecielen in 2017.

Gelet op het voorgaande vragen de leden van de SGP-fractie hoe solide de inschatting is dat de Wlz-premie rond de 10% zal gaan bedragen. Erkennen de bewindspersonen dat de voorgenomen stijgingen van de arbeidskorting in de komende jaren als consequentie hebben dat hierdoor nog minder mensen via de premies zullen bijdragen aan de kosten voor de langdurige zorg? Kan – gelet op de nu al voorgenomen verhoging van de heffingskortingen – een inschatting worden gegeven van de ontwikkeling van de Wlz-premie in de komende jaren tot en met 2017, als het uitgangspunt blijft dat de premie op een lastendekkend niveau moet worden vastgesteld? Zijn de bewindspersonen het met de leden van de SGP-fractie eens dat het dweilen met de kraan open is als aan de ene kant de heffingskortingen worden verhoogd, terwijl aan de andere kant de premies van de Wlz moeten stijgen om dezelfde lastendekkende opbrengst binnen te halen? De leden van de SGP-fractie vragen de bewindspersonen daarom of zij bereid zijn in overleg te treden met de bewindspersonen van Financiën, om samen met hen te zoeken naar een oplossing van de door deze leden gesignaleerde problematiek.

De leden van de SGP-fractie lezen dat het de bedoeling is om de premie bij de invoering van de Wlz vast te stellen op een lastendekkend niveau. Zij lezen echter niet wat de bedoeling is van de bewindspersonen voor de daarop volgende jaren. Gaan we terug naar het systeem dat gehanteerd is tot 2000, waarbij de premies ieder jaar lastendekkend werden vastgesteld, of blijft de premie na 2015 constant? Als gekozen wordt voor de eerste variant, hoe verhoudt zich dat tot het trendmatig begrotingsbeleid, waarbij er een strikte scheiding is tussen inkomsten en uitgaven? Daarnaast vragen zij of dit – gelet op de vergrijzing – een automatische belastingverhoging met zich mee zal brengen. Dat zouden de leden van de SGP-fractie namelijk ongewenst vinden.

De leden van de SGP-fractie lezen dat het jaarlijkse tekort van het Awbz-fonds met ongeveer € 3 mld. oploopt. Wat zou het percentage bedragen als de Awbz-premie in 2014 op een lastendekkend niveau zou worden vastgesteld? Deze leden vragen of hun constatering juist is dat er per saldo geen lastenverlichting optreedt, maar een lastenverzwaring in 2015 als gevolg van het kostendekkend vaststellen van de Wlz-premie. Klopt de berekening van de leden van de SGP-fractie dat deze lastenverzwaring ongeveer € 3 mld. / 7,3 miljoen mensen (werkzame beroepsbevolking) = € 410 per jaar per werkende persoon inhoudt? Hoeveel is de maximale lastenverzwaring als ook rekening wordt gehouden met de verminderde bijdrage van mensen als gevolg van de heffingskortingen? Als de genoemde veronderstelling niet juist is, kunnen de bewindspersonen dat met een berekening aangeven wat wel de juiste cijfers zijn?

De leden van de SGP-fractie lezen dat er een tijdelijke aanvullende rijksbijdrage komt ter verzachting van de effecten op de Zvw-premie. Deze leden vragen de bewindspersonen toe te lichten waar deze tijdelijke aanvullende rijksbijdrage van betaald wordt. Is hiervoor een belastingverhoging nodig, of zal het tekort daardoor verder oplopen? Is de voorgestelde route per saldo niet alsnog een lastenverzwaring, met name voor de mensen met een hoger inkomen, aangezien zij meer belasting betalen?

De bewindspersonen stellen dat de overhevelingen uiteindelijk tot een premieverhoging van € 100 zullen leiden. De leden van de SGP-fractie zien graag een uitgewerkte berekening, waarmee duidelijk wordt waarop dat bedrag is gebaseerd. Hoeveel geld is er met de overheveling gemoeid, en wat betekent dat voor de premies, het eigen risico en de werkgeversbijdragen? De leden van de SGP-fractie vragen de bewindspersonen of het klopt dat de overheveling van langdurige zorg naar de Zvw leidt tot een automatische verhoging van de werkgeverspremie Zvw met € 1,6 mld. Worden werkgevers hiervoor gecompenseerd, en zo ja hoe? Hoe groot schatten de bewindspersonen het verlies van werkgelegenheid in als gevolg van de verdere stijging van de werkgeverslasten?

Zoals bekend moeten verzekeraars als gevolg van de toegenomen verantwoordelijkheid een hogere minimale solvabiliteit aanhouden. De leden van de SGP-fractie vragen de bewindspersonen of de tijdelijke aanvullende rijksbijdrage in de eerste jaren invloed heeft op de vereiste solvabiliteit. Daarnaast vragen zij of de bewindspersonen met een berekening inzicht kunnen geven in het bedrag dat verzekeraars extra aan solvabiliteit moeten aanhouden als gevolg van de overhevelingen.

De leden van de SGP-fractie lezen dat de nominale Zvw-premie en de inkomensafhankelijke bijdrage na verloop van tijd alsnog zullen stijgen, maar dat de premiestijging voor burgers en bedrijven structureel en lastenneutraal gecompenseerd wordt. De bewindspersonen geven echter niet aan op welke manier deze compensatie plaatsvindt. Waarom leggen zij de vormgeving nu niet alvast, om te voorkomen dat dit bij de reguliere besluitvorming alsnog van de agenda verdwijnt en er per saldo een lastenverzwaring resteert? Op welke manieren kan de compensatie allemaal vormgegeven worden?

De leden van de SGP-fractie constateren dat de lagere inkomensgroepen opnieuw via de zorgtoeslag volledig gecompenseerd worden voor de stijging van de Zvw-premie. Deze leden constateren dat dit al jaren gebeurt, waardoor mensen met een minimuminkomen zonder zorgkosten er de laatste jaren op vooruit gegaan zijn, en mensen met een iets hoger inkomen de rekening betalen. Vinden de bewindspersonen dat wenselijk?

In de brief worden de premiegevolgen op hoofdlijnen geschetst voor de Wlz en de Zvw. De leden van de SGP-fractie kunnen hieruit echter niet afleiden welke gevolgen het totaal van de hervorming van de langdurige zorg heeft voor de koopkracht van mensen. Dit is voor hen wel heel belangrijk om uiteindelijk de wetten en regelingen goed te kunnen beoordelen. Kunnen de bewindspersonen daarom met berekeningen laten zien wat de koopkrachteffecten (gedifferentieerd naar inkomensgroepen en samenstelling huishoudens) zijn?

Inbreng 50PLUS-fractie

De leden van 50PLUS-fractie danken de bewindspersonen voor de brief met uitleg over de premiegevolgen van de overhevelingen. Deze leden hebben hier echter wel enkele vragen bij.

In de brief wordt aangegeven dat door een tijdelijke Rijksbijdrage tot 2019 de verwachte nominale stijging € 20 per jaar zal bedragen. Zoals al terecht wordt opgemerkt wordt hierbij geen rekening gehouden met een stijging van de minimaal vereiste solvabiliteit van zorgverzekeraars ten gevolge van de overhevelingen. Hoe de verzekeraar dit opvangt, is een bedrijfseconomische beslissing waar de overheid geen zeggenschap over heeft. Daarom vragen deze leden waarop de verwachting van de genoemde stijging is gebaseerd. Is dit een gemiddelde? Een verrekening

via de premie van de verzekerde is immers heel wat anders dan het verlies opvangen via de reserves van de verzekeraar. De eerste situatie levert voor de verzekerde immers een heel ander financieel plaatje op dan de laatste situatie. Hoe kan er op deze wijze adequaat lastenneutraal worden gecompenseerd? Graag ontvangen zij een toelichting hierop.

De bewindspersonen geven aan dat de lagere inkomens zullen worden gecompenseerd via de zorgtoeslag. Kan worden aangegeven wat de gevolgen zijn voor mensen die daar net boven zitten? Deze vallen dan immers net buiten deze, en vele andere, compensatieregelingen en gaan er dan per saldo behoorlijk op achteruit. Ook hierop ontvangen zij graag een reactie.